

9.8 KREIRANJE ZAPISA

Novi normativni zapis kreiramo onda kada u normativnoj bazi podataka zapis za entitet još ne postoji. Možemo kreirati kompletni ili za lična imena kratki zapis koji sadrži samo najosnovnije podatke.

Upozorenje:

Za kvalitet normativne baze podataka važno je da proverimo da li zapis u toj bazi već postoji. Ako prilikom proveravanja nismo dovoljno precizni i zapis u normativnoj bazi podataka ne otkrijemo, postoji velika verovatnoća da ćemo kreirati duplikat.

9.8.1 Kreiramo kompletni zapis

Kompletni zapis kreiramo ako imamo dovoljno podataka za oblikovanje takvog zapisa.

Upozorenje:

Kompletni zapis može da kreira samo katalogizator koji ima privilegiju za kreiranje kompletnih zapisa.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom se u editor učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 9.5.1.4).
3. U zapis unesemo potrebne podatke. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Ako nam je u zapisu potrebno polje sa srodnom pristupnom tačkom, u potpolje 3 moramo da upišemo identifikacioni broj normativnog zapisa za tu pristupnu tačku. To možemo da učinimo samo ako zapis za nju već postoji. Ako zapis za nju još ne postoji, moramo da ga kreiramo odmah kada zaključimo rad s prvim zapisom. U svaki od oba zapisa u potpolje 3

moramo dodati identifikacioni broj s njim povezanog srodnog normativnog zapisa.

Upozorenje:

U COBISS sistemima u kojima se koristi ćirilica, polje za normativnu pristupnu tačku može se ponoviti za unos paralelne pristupne tačke. Polja za pristupne tačke obavezno moraju da sadrže različite kodove za pisma.

U COBISS sistemima u kojima se koriste 3 normativne pristupne tačke, za treću pristupnu tačku se formira poseban normativni zapis. Dva normativna zapisa za isti entitet treba povezati s poljem u bloku 7XX – Blok normativnih pristupnih tačaka na drugim jezicima i/ili pismima.

4. Pre pohranjivanja zapisa u potpolje 100b – Kod za status normativne pristupne tačke obavezno upišemo kod "a" – usvojena.

Upozorenje:

Bibliografski zapisi se programski usklađuju samo sa onim normativnim zapisima koji u potpolju 100b sadrže kod "a" – usvojena.

5. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako su u zapisu greške, koje se mogu programski ustanoviti, program nas na to upozorava. Zapis se ne može pohraniti ako je normativna pristupna tačka ista kao bilo koja druga normativna pristupna tačka u istoj normativnoj bazi podataka ili ako su u zapisu dve iste pristupne tačke.

Upozorenje:

Greške, na koje nas upozorava program, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti...

U prozor **Normativni zapis (CONOR)** možemo preći i onda kada smo u editoru prozora **Bibliografski zapis**. Prelazimo iz potpolja 3 u polju za odrednicu, kada u prozoru **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** kliknemo dugme **Novi zapis** (v. pogl. 7.3.4.1.1).

9.8.2 Kreiramo kratki zapis za lično ime

Katalogizatori, koji *nemaju* privilegije za kreiranje i uređivanje kompletnih normativnih zapisa za lična imena, u slučaju kada zapis još ne postoji u normativnoj bazi podataka, kreiraju samo kratki zapis. Kratki zapis mogu kreirati i katalogizatori koji imaju potrebne privilegije za kreiranje i uređivanje kompletnih zapisa, a nemaju na raspolaganju sve podatke za oblikovanje kompletnog normativnog zapisa.

Upozorenje:

Kratki normativni zapis možemo da kreiramo samo za lično ime.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom, u editor se učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 9.5.1.4).

3. U zapis unesemo podatke koji su nam na raspolaganju. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Ako **nemamo** privilegiju za kreiranje kompletnih normativnih zapisa, možemo uređivati samo neka polja; ta su polja ispisana plavom bojom. Polja, koja su ispisana zelenom bojom ne mogu se uređivati. Ako nemamo privilegiju, nastavljamo s 5. korakom.

Upozorenje:

U COBISS sistemima u kojima se koristi ćirilica, polje za normativnu pristupnu tačku može se ponoviti za unos paralelne pristupne tačke. Polja za pristupne tačke obavezno moraju da sadrže različite kodove za pisma.

U COBISS sistemima u kojima se koriste 3 normativne pristupne tačke, za treću pristupnu tačku se formira poseban normativni zapis. Dva normativna zapisa za isti entitet treba povezati s poljem u bloku 7XX – Blok normativnih pristupnih tačaka na drugim jezicima i/ili pismima.

4. Zapis označimo sa odgovarajućim kodom za novi zapis (001a = "n") i kodom za zapis s nepotpunim podacima (001g = "3").

5. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako su u zapisu greške, koje se mogu programski ustanoviti, program nas na to upozorava. Zapis se ne može pohraniti ako je normativna pristupna tačka ista kao bilo koja druga normativna pristupna tačka u istoj normativnoj bazi podataka ili ako su u zapisu dve iste pristupne tačke.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti...

U prozor **Normativni zapis (CONOR)** možemo preći i onda kada smo u editoru prozora **Bibliografski zapis**. Prelazimo iz potpolja 3 u polju za odrednicu, kada u prozoru **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** kliknemo dugme **Novi zapis** (v. pogl. 7.3.4.1.1).

9.8.3 Kreiramo šablon za novi zapis

Kada imamo veći broj entiteta iste vrste, kod kojih je veći broj podataka isti, rad možemo olakšati tako što kreiramo šablon za nove zapise. Šablon, koji bi trebalo da sadrži samo podatke koji su zajednički svim zapisima, možemo upotrebiti svaki put kada želimo da kreiramo sličan zapis.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom se u editor učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 9.5.1.4).
3. U zapis unesemo samo podatke koji su zajednički za više entiteta. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Savet:

Kada smo završili sa unosom podataka, možemo izabrati metodu **Zapis / Proveri zapis** kojom proverimo da li su u zapisu programski ustanovljene greške. Pronađene greške ispravimo.

4. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani kao šablon** (v. pogl. 7.1.9).
Otvora se prozor **Opisivanje**.
5. Kod "Naziv šablona" upišemo naziv po želji.
6. Kliknemo dugme **U redu**.

Program nas obaveštava da je zapis pohranjen kao šablon.

Šablon se pohranjuje u datoteku privremeno pohranjenih zapisa, a pri tom se prazne editor i jezičak **Radni zapis** u spremištu zapisa.

Mogućnosti ...

Šablon za novi zapis možemo kreirati i tako što u normativnoj bazi podataka potražimo sličan zapis, dodamo ga u jezičak na spremištu i izaberemo metodu **Zapis / Uredi zapis** (sledimo korake od 1 do 4 kod postupka u pogl. 9.9).

Zatim, zapis priredimo u obliku koji želimo da upotrebimo kao šablon za nove zapise. U zapisu sačuvamo samo one podatke koji su zajednički za više entiteta, a druge izbrišemo. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani kao šablon** (sledimo korake od 3 do 6 kod prethodno opisanog postupka).